MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT DR.

CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA

Seduta tat-8 ta' Lulju, 2015

Avviz Numru. 8/2015

E. Grech Cristal Baths (C 13298)

vs

1. Rainbow Turnkey Projects Limited (C 33348)

2. Rainbow Interiors Limited (C 18254)

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-socjeta’ attrici li gie pprezentat nhar id-9 ta’ Jannar 2015 fejn talbet lil din il-Qorti tikkundanna lis-socjetajiet konvenuti jew min minnhom ihallsu lis-socjeta’ attrici s-somma ta’ tlett elef, sitt mija u tlettax-il ewro u tnejn u disghin centezmu (€3,613.92) liema somma tirrapprezenta fatturi mahruga lilhom jew min minnhom in konnessjoni ma’ merkanzija kkonsenjata lilhom fuq inkarigu taghhom stess u li sa llum ma thallsux u dan skond l-anness fattura (annessa u mmarkata bhala Dok A). Is-somma msemmija ghadha dovuta sal-lum peress illi huma jew min minnhom ma hallsuhiex minghajr raguni valida fil-Ligi u minkejja illi diga’ gew interpellati diversi drabi biex thallsu, fosthom permezz ta’ ittra bonarja u l-ittra ufficjali numru 631/2014. Bl-ispejjez u l-imghaxijiet kummercjali sad-data tal-hlas effettiv.

Rat ir-risposta ta’ Anthony Magro ghan-nom u in rapprezentanza ta’ Rainbow Turnkey Projects Limited (C 3348) u ta’ Rainbow Interiors Limited (C 18254) li giet ipprezentata nhar it-3 ta’ Marzu 2015 fejn eccepixxa:

1. *“Illi, preliminarjament, il-kumpanija Rainbow Interiors Limited (C 18254) m’hijiex il-legittimu kontradittur ghat-talba tal-kumpanija rikorrenti, kif proposta minnha. Tali kumpanija intimata ma kkonduciet l-ebda negozju mal-kumpanija rikorrenti u, ghaldaqstant, ma tezisti l-ebda relazzjoni guridika bejniethom. A contrario, kienet il-kumpanija l-intimata l-ohra, Rainbow Turnkey Projects Limited (C 3348), illi kkuntrattat mal-kumpanija rikorrenti, u dan kif ser jirrizulta waqt is-smiegh tal-kawza odjerna.*

   Ghaldaqstant, l-imsemmija kumpanija intimata Rainbow Interiors Limited (C 18254) ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju, bl-ispejjez relatati mal-proceduri odjerni a karigu tal-kumpanija rikorrenti.

2. *Illi, fil-mertu, it-talba tal-kumpanija rikorrenti hija nfondata fil-fatt u fid-dritt, u dan in vista tal-ftehim milhuq ghar-rigward tar-radd lura lill-kumpanija rikorrenti ta' merkanzija mhux mibjugha lil terzi, soggett ghat-tnaqqis tal-kreditu dovut lill-kumpanija rikorrenti, liema ftehim ma giex onorat mill-istess kumpanija rikorrenti minkejja diversi interpellazzjonijiet f'dan ir-rigward. L-ammont dovut mill-kumpanija rikorrenti skond tali ftehim, fi kwalunkwe kaz, jeccedi l-ammont mitlub minnha fil-kawza odjerna, u dan kif se jirrizulta waqt is-smigh tal-kawza odjerna.*

Illi, f'dan ir-rigward, qieghed jigi riservat kull dritt ta' azzjoni konsegwenzjali ghal tali inadempjenza.

3. *Salv eccezzjonijiet ohra permessi mil-Ligi."*

Emanuel Grech xehed fit-23 ta' April 2015 fejn iddikjara li huwa jokkupa l-kariga' ta' direttur tas-socjeta' attrici. Il-kont taghhom mal-konvenuti jissejjah Rainbow Home Improvements u dan infetah fis-sena 2007. Huwa esebixxa *statemen*t tal-kontijiet li huma kienu jibghatu lill-konvenuti sa mis-sena elfejn u sebgha. Dan id-dokument gie mmarkat bhala Dokument CSH. Effettivament jirrizulta minn dan l-*istatement* illi l-konvenuti huma maghrufin maghhom bhala Rainbow Home Improvements u minn dakinhar 'l hawn saru hamsa u hamsin pagament mill-konvenuti. Lilhom hadd qatt ma qalilhom li l-*invoices* kienu qeghdin jibghatuhom hazin u cioe' bl-isem ta' Rainbow Home Improvements. Ix-xhud stqarr li effettivament qatt ma talbuhom sabiex johorgu *invoices* f'isem Rainbow Turnkey Projects Limited jew Rainbow Interiors Limited u filfatt qal illi meta

effettivament waqghu lura bil-pagamenti u kienu jcemplulhom qatt ma qalulhom li kellhom jirrangaw l-isem taghhom.

Effettivament huma kienu jitkellmu ma' wahda jisimha Nathalie. Dawn l-*invoices* jirraprezentaw xoghol ta' bini u materjal u d-*deliveries* kienu jsiru kollha fi Triq il-Qattus, is-Swatar. Ix-xhud tenna li effettivament dejjem kienu jaqghu lura bix-xoghol u filfatt l-ewwel kienu talbuhom *credit* ta' tletin gurnata u mbaghad kienu talbuhom *credit* ta' sittin gurnata u mbaghad spiccaw tawhom *credit* ta' disghin gurnata u mbaghad mija u ghoxrin gurnata u mbaghad qalulhom li mhux se jhallsuhom ghax ma kellhomx flus u kienu se jaghlqu u kien ghalhekk li procedew l-Qorti.

Ix-xhud qal li meta effettivament huma bghatulhom ittra bonarja u ittra ufficjali sabiex jithallsu tal-pendenzi dovuti lilhom ir-risposta taghhom kienet illi effettivament il-flus kienu dovuti mis-socjeta' Rainbow Turnkey Projects Limited u filfatt kienet sahansitra anki waslet fi stadju fejn kienu se jhallsu pero' l-pagament ma wasal qatt. Ix-xhud kompla jghid li effettivament waqt li kellhom din il-pendenza maghhom kienu se jaslu fi transazzjoni u kif kienu effettivament ha jithallsu lura. Ix-xhud esebixxa dokument ghal fini ta' din il-kwistjoni li gie mmarkat bhala Dokument CSH1. Pero' qal li cio nonostante ma waslux u ghalhekk spiccaw il-Qorti. Qal li dan id-dokument effettivament kien gie mibghut lilhom minnhom pero' mhux iffirmat. Ix-xhud qal li meta effettivament huwa talbu biex jerga' jhallsu ricentement qallu aktar ma jdum il-Qorti iktar ha jdum ma jithallas. Ikkonferma ghalhekk li sa llum-il gurnata l-ammont mitlub fir-rikors promotur u cioe' l-ammont ta' tlett elef, sitt mija u tlettax-il ewro u tnejn u disghin centezmu (€3,613.92) ghadu dovut lilhom.

Emanuel Grech rega’ xehed nhar it-13 ta’ Mejju 2015 fejn esebixxa kampjun ta’ cekkijiet li huma kienu rcevew minghand il-konvenuti liema cekkijiet hargu minghand Rainbow Turnkey Projects Ltd. Dan id-dokument gie mmarkat bhala Dok CSH2. Ix-xhud iddikjara li dawn huma biss kampjuni.

Robert Magro xehed fis-17 ta’ Gunju 2015 ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta’ konvenuta fejn qal li huwa shareholder tas-socjeta’ konvenuta u naturalment jahdem maghhom ukoll. Mistoqsi jekk kienx involut fin-negozju mertu ta’ din il-kawza jwiegeb fl-affermattiv. Qal illi s-socjeta’ konvenuta Rainbow Turnkey Projects Limited tiehu hsieb affarijiet bhal kisi u dawl *turnkey projects* fost affarijiet ohrajn, waqt li Rainbow Interiors Limited hija nkarigata biss minn kwistjonijiet ta’ suffetti u gypsum. Tenna li bhala interiors ma jixtri ebda prodott mis-socjeta’ attrici. Meta gie muri dokument ezebit f’dawn l-atti a fol 2 spjega li dan huwa statement mahrug mis-socjeta’ attrici w mibghut lil Rainbow Home Improvements. Qal illi Rainbow Home Improvements huwa *trade name* tal-hanut taz-zebgha taghhhom. Isostni li kienu sorprizi ghaliex bhala interiors huma qatt ma ghamlu negozju mas-socjeta’ attrici w ikkonferma illi n-negozju li sar kien bejn is-socjeta’ attrici u Rainbow Turnkey Projects ghalkemm l-ammont involut huwa wkoll kontestat. Ikkonferma illi huwa minnu li s-socjeta’ attrici baghtitilhom xi invoices u fil-fatt esebixxa parti mill-invoices li rcevew minghand is-socjeta’ attrici. Dawn id-dokumenti huma intestati lil Rainbow Home Improvements u gew immarkati mill-Qorti bhala Dokument CSH komplessivament. Qal li fuq dawn l-invoices jirrizulta li hemm VAT number li huwa tas-socjeta’ konvenuta Rainbow Turnkey Projects Limited u fil-fatt esebixxa kopja tal-VAT certificate tal-kumpanija Rainbow Turnkey Projects Limited sabiex jikkonferma dan, liema dokument qed jigi mmarkat mill-Qorti bhala Dokument CSH1. Fuq l-invoices fil-fatt hemm numru zejjed dwar in-numru tal-VAT taghhhom, zejjed hemm in-numru 4.

Spjega li kienu jixtru minghand is-socjeta' attrici permezz ta' credit u kienu jhallsu wara li effettivament jghaddi l-perjodu miftiehem ghall-hlas tal-merkanzija. Ix-xhud ipprezenta kopja tac-cekkijiet li kienu ghamlu rigward xi invoice antecedenti u dawn jidhru wkoll li huma mahruga mis-socjeta' Rainbow Turnkey Projects Limited. Dawn id-dokumenti, cioe' *images* ta' cekkijiet, gew mmarkati bhala Dokument CSH2. Spjega illi meta kienu jirritornajna lura xi merkanzija li jkunu xtraw minghand is-socjeta' attrici, dawn kienu johorgulhom credit note u l-credit note kienet tohrog f'isem Home Improvements u f'uhud minn dawn il-credit notes tidher ukoll il-VAT number tas-socjeta' Rainbow Turnkey Projects Limited. Hawnhekk ix-xhud esebixxa kopja ta' whud minn dawn il-credit notes li l-Qorti mmarkat bhala Dokument CSH3. Qal li dawn il-credit notes johorgu wkoll fuq it-trade name taghhom Home Improvements. Sussegwentement esebixxa wkoll kopja ta' whud mir-return notes li gew immarkati mill-Qorti bhala Dokument CSH4 u spjega li abbazi ta' dawn sussegwentement tohrog il-credit note. Sostna li kif jidher minn dawn id-dokumenti wkoll CSH4, il-kumpanija hija Rainbow Home Improvement care off Rainbow Turnkey Projects Limited.

Gie muri dokument esebit f'dawn l-atti a fol 25, u spjega illi l-kumpanija ndikata fuq dan id-dokument hija Rainbow Turnkey Projects Limited. Skond hu dan huwa l-ftehim li kien intlahaq fejn l-affarjiet li kienu se jirritornaw kienu se jigu pacuti mal-invoices li kienu ghadhom pendenti. Ikompli li effettivament kienu baghtulhom dan il-ftehim biex jivverifikaw li kollox kien sew biex ikun hemm ftehim bil-miktub. Ikkonferma li huwa minnu illi Home Improvement, Rainbow Home Interiors Limited u Rainbow Turnkey Projects Limited kollha ghandhom l-istess indirizz gewwa Triq il-Qattus, Swatar, pero' l-kumpaniji mhux kollha maghmulin mill-istess nies. Mistoqsi jekk hux minnu li huwa kien qal lil Emanuel

Grech biex jiftahlu l-kont fuq Rainbow Home Improvements, wiegeb li illum ma jiftakarx. Tenna li huwa minnu illi l-ftehim esebit fl-atti a fol. 25 m'hu ffirmat mill-ebda parti u spjega li dan il-ftehim, u cioe' dak prospettat a fol 25 tal-atti, kien gie redatt wara li effettivament kienu waslu f'xi ftehim permezz ta' emails u l-iskambju taghhom.

Semghet lill-partijiet jittrattaw l-ewwel eccezzjoni tas-socjetajiet konvenuti u jitolbu lil Qorti tghaddi ghas-sentenza taghha fuq din l-istess eccezzjoni.

Ikkunsidrat:

B'relazzjoni guridika wiehed necessarjament jifhem l-ezistenza ta' rapport bejn zewg partijiet in virtu ta' liema l-wiehed, kreditur, ghandu d-dritt jippretendi minghand l-iehor, id-debitur, li dan jissodisfa l-obbligazzjoni tieghu.

Obbligazzjoni din li tista' tkun wahda kemm "*di dare*" jew "*di fare*" jew "*di non fare*". Tali rapport obbligatorju jista' jkun wiehed f'sens strett u jista' jkun jkollu wkoll dimensjoni aktar wiesgha;

Kif gie osservat fis-sentenza moghtija mill-Qorti ta' l-Appell (Sede InferjurI) nhar l-10 ta' Jannar 2007 fl-ismijiet '**KorpoGOZO HOSrazzjoni Ghas-Servizzi ta' l-ilma et vs Emanuel Grixti'** jinghad li "*b'relazzjoni guridika wiehed necesarjament jifhem l-ezistenza ta' rapport bejn iz-zewg partijiet in virtu' ta' liema l-wiehed, kreditur ghandu d-dritt jippretendi minghand l-iehor, id-debitur li dan jissodisfa l-obbligazzjoni tieghu. Obbligazzjoni din li tista' tkun wahda kemm 'di dare' jew 'di*

fare' jew 'di non fare'. Tali rapport obbligatorju jista' jkun wiehed f'sens strett u jista' jkun jkollu ukoll dimensjoni aktar wiesgha."

Il-Qorti hawnhekk taghmel referenza wkoll ghas-sentenza fl-ismijiet '**Frankie Refalo et vs Jason Azzopardi et'** deciza nhar l-hamsa (5) t'Ottubru 2001 mill-Qorti tal-Appell dwar l-istitut tal-legittimu kontradittur. Dik il-Qorti sostniet li:

"Biex jigi stabilit jekk parti in kawza kinetx jew le legittimu kontradittrici tal-parti l-ohra, l-Qorti trid bilfors tivverifika prima facie jekk il-persuna citata fil-gudizzju, kienetx materjalment parti fin-negozju li, skond l-attur, holoq ir-relazzjoni guridika li minnha twieldet l-azzjoni fit-termini proposti.

Jekk dan in-ness jigi stabbilit, il-persuna citata setghet titqies li kienet persuna idoneja biex tirrispondi ghat-talbiet attrici, inkwantu dawn ikunu jaddebitawlha obbligazzjoni li kienet mitluba tissodisfa dan inkwantu il-premessi ghaliha, jekk provati, setghu iwasslu ghall-kundanna mitluba f'kaz li jinstab li l-istess konvenut ma jkollux eccezzjonijiet validi fil-ligi x'jopponi ghaliha. Dan, naturalment ma jfissirx li jekk il-Qorti tiddeciedi li l-konvenut kien gie sewwa citat inkwantu jkun stabbilit li l-interess guridiku tieghu fil-mertu kif propost mill-attur illi hu kellu necessarjament ikun finalment tenut bhala l-persuna responsabbli biex tirrispondi ghat-talbiet attrici kif proposti, kif lanqas ifisser li l-istess konvenut ma jkollux eccezzjonijiet validi fil-mertu,fosthom dik li t-talbiet attrici kellhom fil-fatt ikunu diretti lejn haddiehor ukoll inkwantu dan ikun involut fl-istess negozju u li allura seta' jigi wkoll citat bhala legittimu kontradittur fil-kawza.

Ta’ importanza ghal din is-sentenza huwa dak li gie deciz fis-sentenza moghtija mill-Prim’Awla tal-Qorti civili nhar il-21 ta’ Marzu 2002 fl-ismijiet ‘**Camel Brand Co Ltd Vs Debono Michael**’ fejn inghad li:

“Meta negozju jkun gestit minn socjeta` b'responsabilita` limitata, u ghaldaqstant minn persuna guridika indipendenti, huwa l-obbligu taghha li tindika dan fl-aktar mod car u inekwivoku lit-terzi li jkunu qeghdin jinnegozjaw maghha.

Tali indikazzjoni ghandha ssir ukoll fuq l-invoices, statements, etc. relatati ma' akkwisti maghmula minnha. Fin-nuqqas ta' tali indikazzjoni espressa t-terz ghandu kull dritt jipprezumi li qieghed jinnegozja ma' individwu, u fil-fehma tal-Qorti ma jistax jippretendi mod iehor.

Normalment bniedem jikkontratta ghalih inniffsu, sakemm ma jindikax li qieghed jikkontratta f'isem haddiehor, jew jekk dan ma jindikahx espressament, il-kontraent l-iehor ikun ragonevolment jaf li jkun qieghed jikkontratta f'isem haddiehor. Il-piz tal-prova li min jikkontratta ghamel hekk f'isem haddiehor tinkombi fuq min jaghmel l-allegazzjoni.”

Ghal dak li jghodd in tema tal-hsieb appena affermat, jidher li l-fatti saljenti kif johorgu mill-atti istruttorji tal-kaz huma kif gej:

1. Illi kif stqarr Robert Magro, xhud tas-socjetajiet konvenuti li ma giex kontradett minn had, is-socjeta’ konvenuta Rainbow Turnkey Projects Limited hija socjeta’ responsabbli ghax xoghol i jsir turnkey waqt li s-socjeta’

konvenuta Rainbow Interiors Limited hija responsabbli biss ghal xoghol li jsir fl-interior bhal gypsum. Jghid li t-tnejn joperaw taht it-trade name Rainbow Home Improvements.

2. Illi pero' jirrizulta li s-socjeta' attrici kienet tibghat l-invoices taghha fuq l-isem Rainbow Home Improvements kif jidher mid-dokumenti esebiti u mmarkati bhala Dok CSH (fol 31) bil-VAT number tas-socjeta' konvenuta Rainbow Turnkey Projects Limited u cioe' in-numru 16944-6611 ghalkemm jidher li hemm zball konsistenti f'numru zejjed.
3. Jidher li s-socjeta' attrici kienet taf li in effetti n-negozju taghha kien isir mas-socjeta' Rainbow Turnkey Projects Limited u dan kif jirrizulta minn numru ta' cekkijiet li gew esebiti u mmarkati bhala Dok CSH 2 fejn is-socjeta' konvenuta Rainbow Turnkey Projects Limited kienet baghtet lis-socjeta' attrici.
4. Jidher ukoll mid-dokument CSH 4 esebit fl-atti mahrug lis-socjeta' attrici bhala returns awaiting credit note hemm indikat is-socjeta' Rainbow Turnkey Projects Limited.

5. In oltre anke d-dokument li gie esebit minn Emanuel Grech ghan-nom tas-socjeta' attrici fix-xhieda tieghu u cioe' id-dokument immarkat bhala Dok CSH 1 (fol. 25) hemm indikat l-isem tas-socjeta' Rainbow Turnkey Projects Limited minkejja li dan il-ftehim mhux iffirmat u ghalhekk sa dan l-istadju jaghmel stat biss dwar il-partikolaritajiet tal-partijiet hemm indikati biss li jipprova li s-socjeta attrici kienet konsapevoli li kienet qed tittratta mas-socjeta' konvenuta Rainbow Turnkey Projects Limited.

Illi s-socjeta' attrici ma resqet l-ebda prova sabiex tikkontradixxi dak li gie pruvat bid-dokumenti fuq imsemmija u ghalhekk altru che gie pruvat li fil-fatt ir-relazzjoni guridika li ghandha is-socjeta' attrici hija mas-socjeta' konvenuta Rainbow Turnkey Projects Limited u mhux mas-socjeta' konveuta Rainbow Interiors Limited.

Għaldaqstant in vista tas-suespost, din il-Qorti qiegħda tilqa' l-ewwel eċċezzjoni tas-soċjeta' konventua Rainbow Interiors Limited u qed tilliberha mill-osservanza tal-ġudizzju.

L-ispejjeż huma riżervati għall-ġudizzju finali.

< Sentenza In Parte >

--------------------------------TMIEM--------------------------------